

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Самойленко О. М. Хмаро-орієнтовані середовища в освіті та їх класифікація	214
Харабуга С. В. Концепція управління трудовим потенціалом соціально-економічної системи	216
Цумарєв М. І. Роль недержавних закладів освіти у політичній соціалізації молоді та формуванні культури локальної демократії громадянського типу.....	220
Богданенко А. І. Визначення поняття альтернативності системи вищих навчальних закладів, заснованих на недержавній формі власності.....	223
Циганенко Г. В., Меліченко Т. Д. Проектний підхід в управлінні діяльністю недержавного закладу вищої освіти.....	226
Башук О. Г., Іванчук Н. О., Трохліб М. В. Основні освітні принципи платонівської філософії та сучасні реалії.....	229
Копик Ю. В., Шнайдер О. В., Ременчук Н. В. Порівняльна характеристика правових та організаційних засад функціонування державних і приватних вищих навчальних закладів.....	232
Свистович Р. С., Карпюк С. В., Лук'яничук А. М. Адміністративно-правовий шлях забезпечення ефективної діяльності приватного вищого навчального закладу	235
Зошій І. В. Модель ефективного формування професійної компетентності майбутніх фахівців галузі права.....	237
Кадебська Е. В., Рябушенко Н. П. Сучасні підходи до забезпечення освіти населення впродовж життя	241
Олешко О. М. Короткострокові фахові навчальні курси як альтернативна освітня практика у вищих навчальних закладах	244
Посвистак О. М. Щодо аспектів інноваційної діяльності бібліотеки закладу вищої освіти.....	246
Кириченко Г. В. Формування позитивного іміджу державних службовців у процесі їх навчання в недержавних ЗВО	249
Рудь А. А., Рябенко Г. М. Досвід недержавної вищої освіти у зарубіжних країнах	252
Шантырь Е. Е., Чекушина Ю. Н. Авторитет личности преподавателя как психологическая основа успешной деятельности заведений высшего образования негосударственного сектора	254
Маньгора В. В. Роль дистанційної освіти на сучасному етапі	258

ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ АЛЬТЕРНАТИВНОСТІ СИСТЕМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ, ЗАСНОВАНИХ НА НЕДЕРЖАВНІЙ ФОРМІ ВЛАСНОСТІ

Україна має значний освітньо-кваліфікаційний потенціал інноваційного розвитку, що підтверджує значний внесок освітньої складової у високі рейтингові позиції України за індексом людського розвитку.

Основу формування в Україні інноваційного типу розвитку, який базується на інтелектуальних та інформаційних технологіях виробництва, становить розвиток людського капіталу.

Пошук стратегічних напрямів модернізації державного управління на користь людині потребує визначення глибинних причин внутрішнього і зовнішнього характеру, які перешкоджають збереженню якісного та кількісного складу людського потенціалу. Вплив глобальної культури є неминучим процесом, який потребує значної уваги з боку системи управління, щоб через систему регулювання суспільними відносинами зберегти національні цінності, традиції, кращі риси ментальності, національну ідентичність.

Розвиток інтелектуального потенціалу є першочерговим завданням для держави, адже в теперішніх умовах ні багатства надр, ні родючі землі, ні ідеальний клімат, ні туристична приналежність не в змозі зрівнятися ні за могутністю, ні за суспільною значущістю з потенціалом людського розуму.

Інтелектуальний потенціал є сукупністю здібностей, творчих обдарувань, навичок, мотивацій індивідів, їхнім освітнім і кваліфікаційним, морально-етичним та культурним рівнями, які дають змогу, використовуючи уречевлені інтелектуальні засоби, за своїти й творити нові знання, доцільні для застосування у тій чи іншій сфері суспільного відтворення, сприяють зростанню продуктивності й ефективності виробництва і тим впливають на зростання доходів певного індивідууму в майбутньому [1, с. 292].

Недержавна освіта є прикладом успішного підприємництва в інтелектуальній сфері України. Вона удосконалюється та займає гідне місце в сучасному суспільстві. Значну роль у підготовці національної інтелектуальної еліти відіграє недержавна вища освіта, а недержавні заклади освіти складають суттєву конкуренцію державним ВНЗ [2, с. 27].

Створена в Україні “альтернативна” система вищих навчальних закладів, які засновані на недержавній формі власності, суттєво розширює можливості молоді здобути вищу освіту за спеціальностями різного профілю з урахуванням потреб ринкової економіки. Але слід зазначити, що альтернативність вбачається в оплаті навчання, коли елементи оплати все більше впроваджуються в життя державних ВНЗ. Мова не тільки про контрактні умови, коли абітурієнт, котрий не пройшов за конкурсом, зараховується за платним контрактом. Існують й інші платні послуги державних ВНЗ: може обговорюватись плата за повторне складання іспитів, додаткові заняття, які треба проводити з вини студентів тощо. У багатьох державних ВНЗ створені платні факультети. В той же час є недержавні ЗВО, в яких введені дуже жорсткі правила:

додаткова оплата за пропущені (без поважних причин) учбові заняття, за повторне складання іспитів. Разом з тим деякі недержавні ЗВО допомагають студентам, які добре вчаться, але не мають грошей, знайти спонсора або знімають частину оплати чи навіть надають право безоплатного навчання студентам-відмінникам. Отже, альтернативність не може бути зведена до проблеми платності.

Альтернативність має полягати в наявності навчальних дисциплін, які не читаються в інших закладах, у залученні до приватного закладу вищої освіти найбільш кваліфікованих викладачів. До того ж, недержавні ЗВО неможливі без орієнтації на індивідуальні форми навчання. В таких закладах неприйнятні групи по 30 осіб та лекційні потоки по 150 студентів. І, нарешті, в недержавних ЗВО більш ніж де потрібна висока вимогливість як під час набору, так і під час навчання. Треба враховувати досить поширену психологічну установку студентів приватного ЗВО, мовляв, я заплатив, чого ще від мене можна вимагати? Тому прийом в такі ЗВО без іспитів, тільки за результатами співбесіди є недоцільним, і вже багато приватних ЗВО перейшли до відбору абітурієнтів на конкурсних засадах.

Без виконання цих умов недержавні ЗВО не тільки не стануть елітарними, чого вони, безумовно, прагнуть, але й не зможуть конкурувати з державними.

І ще одна ознака альтернативності, яка стосується як приватних, так і державних учбових закладів - це право студента вибирати як дисципліну, так і викладача, тобто широке впровадження так званих курсів за вибором. Тільки так можуть і державні, і недержавні учбові заклади перетворитися на дійсно елітні заклади освіти.

Досягненням у розвитку вищої недержавної освіти в Україні є створення широкої мережі навчальних закладів, яка розширила доступ молоді до освіти, можливості її професійного вибору. Це, безперечно, напрацювання значного науково-методичного досвіду шляхом оновлення вітчизняних методик та програм, вивчення зарубіжного досвіду та адаптації його в Україні; створення нових навчальних посібників викладачами та науковцями недержавних ЗВО. Сюди ж треба віднести й набуття досвіду у менеджменті освіти за ринкових соціально-економічних умов, й залучення значних коштів вітчизняних та іноземних громадян до розвитку освіти.

Розвиток недержавної освіти сприяє мобілізації наявного інтелектуального потенціалу суспільства на вирішення проблеми його збереження та розвитку. Це можливо завдяки створенню широкого поля для реалізації творчого наукового та педагогічного потенціалу професорсько-викладацького складу.

Зрештою, утвердження навчальних закладів недержавної форми власності є виявом демократизації суспільного буття в Україні, подолання монополії держави у сфері освіти.

Офіційне визнання недержавної освіти виявляється не тільки в законодавчих та нормативних документах, але і в тому, що до управління вітчизняною освітою все частіше залучаються досвідчені представники небюджетної форми освіти, що, безумовно, посприяє удосконаленню всієї системи національної освіти в Україні.

У практиці навчальних закладів, зокрема недержавних, накопичений значний досвід різноманітних змін, перетворень, нововведень і ініціатив, які в сукупності призводять до глобальних змін у сфері освіти і трансформації її змісту і якості. Останнім часом активно формуються основи недержавної системи освіти, зростає її обсяг, підвищується статус, соціальна престижність, формується розвинена нормативна база функціонування. В той же час, зростає конкуренція на ринку освітніх послуг, зумовлена низкою соціально-політичних, демографічних та економічних причин. Одним із ефективних засобів забезпечення конкурентоспроможності стає інноваційна діяльність недержавних освітніх установ [3].

Джерела

1. Рудь Н. Т. Інтелектуальний потенціал: фактори формування і реалізації [Електронний ресурс] / Н. Т. Рудь, Ю. М. Гаврилюк // Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент. — 2011. — Вип. 8. — С. 283-297. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/espem_2011_8_31
2. Романовський О. О. Феномен підприємництва в університетах світу : Монографія / О. О. Романовський — Вінниця : Нова Книга, 2012 — 504 с. (с. 27).
3. Корчевський Д. Інноваційна діяльність навчальних закладів недержавної форми власності як педагогічна проблема [Електронний ресурс] / Д. Корчевський // Молодь і ринок — 2012. — №11 (94). — Режим доступу: http://mr.dspu.edu.ua/publications/2012/11_94_2012.pdf